

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/73/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118318762
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:6118318762.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu Myrent, s.r.o., so sídlom Žilina, Závodská cesta 3911/24, právne zastúpeného ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., so sídlom tamtiež, proti žalovanému KOOOPERATÍVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, právne zastúpenému advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, so sídlom P., E. V. X/A, o zaplatenie 336 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 32C/21/2018-164 zo dňa 3. novembra 2020 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalobca **m á** voči žalovanému **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 336 eur spoločne s úrokom z omeškania 5 % ročne z tejto sumy od 17.6.2018 do zaplatenia. Považoval za nesporné, že došlo k dopravnej nehode, pri ktorej bola spôsobená škoda na osobnom motorovom vozidle, ktorého držiteľom bol poškodený R. A., pričom ku vzniku škody došlo prevádzkou motorového vozidla v danom čase povinne zmluvne poisteného u žalovaného. Základ uplatňovaného nároku právne kvalifikoval ako nárok vyplývajúci z práva poškodeného podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. uplatniť nárok na náhradu škody vzniknutej mu v príčinnej súvislosti s prevádzkou motorového vozidla priamo proti poisťovateľovi (žalovanému). Aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu mal okresný súd preukázanú Zmluvou o postúpení pohľadávky z 25.5.2018, z ktorej vyplýva odplatné (za odplatu vo výške 630 eur zodpovedajúcu faktúre za nájom náhradného vozidla) postúpenie pohľadávky poškodeného voči žalovanému vo výške 630 eur. V dotknutej zmluve o postúpení pohľadávky sa zmluvné strany dohodli, že ich vzájomné nároky (t.j. úhrada odplaty a úhrada nájomného) sa navzájom započítavajú.

2. V (širších) otázkach škody okresný súd uviedol, že skutočnou škodou je aj ujma, ktorá vznikla poškodenému tým, že bol nútený vynaložiť náklady na zaobstaranie si náhradných pôžitkov v čase, kedy nemohol poškodenú vec (t. j. počas vykonania jej opravy) v dôsledku škodovej udalosti užívať; čo je i prípad súdnej veci. Poškodený si porovnateľné náhradné vozidlo prenajal opodstatnene. Okresný súd v danej spojitosti doplnil, že poškodený sa dostal do situácie, keď bol nútený si prenajať náhradné motorové vozidlo v dôsledku poistnej udalosti zavinenej škodcom (poistencom žalovaného), a teda tento stav nebol výsledkom jeho dobrovoľného rozhodnutia. Pokiaľ žalovaný krátil poistné plnenie, neuniesol v tomto smere dôkazné bremeno. Okresný súd zopakoval, že poškodené vozidlo bolo do autoservisu prevzaté dňa 22.5.2018 a po oprave odovzdané držiteľovi dňa 25.5.2018, teda trvanie nájmu náhradného vozidla v rozsahu štyroch dní je dôvodné. Zároveň žalobca predložil na preukázanie výšky svojho nároku cenníky iných autopožičovní v Žiline týkajúce sa denného nájomného porovnateľných vozidiel.

3. V súvislosti s úrokom z omeškania okresný súd ustálil, že žalovaný šetrenie poisťnej udalosti ukončil dňa 1.6.2018 a žalobcovi jeho výsledok oznámil listom z 7.6.2018. Konštatoval, že ustanovenie § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. sa týka len omeškania poisťovateľa s plnením jeho nepeňažnej povinnosti, nezaobera sa však omeškaním s plnením jeho povinnosti peňažného charakteru. Keďže prešetrenie poisťnej udalosti žalovaný skončil dňa 1.6.2018, bol povinný do 15 dní (do 16.6.2018) poskytnúť náležité poisťné plnenie; čo však neučinil, a preto od 17.6.2018 sa dostal do omeškania.

4. O trovách konania rozhodol okresný súd v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že v spore (plne) úspešnému žalobcovi priznal nárok na ich náhradu proti žalovanému v celom rozsahu.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Namietal nesprávnosť, nezákonnosť a „navyše aj arbitrárnosť“ napadnutého rozhodnutia. Uvedené doplnil všeobecnými konštatovaniami (vrátane záverov najvyšších súdnych autorít) týkajúcimi sa pojmu arbitrárnosti a práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

6. Odvolateľ mal za to, že okresný súd sa „nedostatočným a nesprávnym spôsobom“ vysporiadal s jeho námietkou nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v súdenom spore. Poškodenému R. A. mala byť spôsobená škoda prevádzkou motorového vozidla poisteného u žalovaného, v ktorej súvislosti si poškodený prenajal u žalobcu náhradné vozidlo. Po ukončení nájmu žalobca vystavil poškodenému faktúru a dňa 25.5.2018 poškodený uzatvoril so žalobcom zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorá mu vznikla z titulu účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného vozidla.

7. Z uvedeného - podľa odvolateľa - vyplýva, že poškodený mal voči žalobcovi záväzok, ktorý spočíval v neuhradenej faktúre. Potom poškodený (a nie žalovaný) predstavoval subjekt, ktorý bol dlžníkom žalobcu, a teda nemohol so žalobcom platne uzatvoriť zmluvu o postúpení pohľadávky. Uzatvorením danej zmluvy nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky poškodeného na žalobcu, lebo túto pohľadávku pred cesiou poškodený žalobcovi neuhradil.

8. Odvolateľ tvrdil, že uvedeným postúpením došlo medzi poškodeným ako postupcom a žalobcom ako postupníkom k postúpeniu pohľadávky žalobcu, čo je v rozpore s § 524 Obč. zák. V zmysle zmluvy o postúpení pohľadávky prejav vôle jej účastníkov najskôr smeroval k cedovaniu (neexistujúcej) pohľadávky a až následne k započítaniu údajne vzájomných pohľadávok poškodeného a žalobcu. Žalovaný zhrnul, že „ak poškodený nebol majiteľom pohľadávky voči žalobcovi pred jej postúpením, nemohol túto postúpiť na žalobcu a kauzálna žalobcovi následne nemohla vzniknúť pohľadávka voči poškodenému na zaplatenie odplaty za postúpenie, ktorú následne žalobca mienil použiť na započítanie“. Predmetné postúpenie (neexistujúcej) pohľadávky je tak pre obchádzanie zákona absolútne neplatné v zmysle § 39 Obč. zák.

9. Napokon žalovaný namietal priznanie žalobcovi úrokov z omeškania. S odkazom na závery obsiahnuté v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 145/2017 z 22.11.2018 mal za to, že do omeškania sa mohol dostať až v prípade nesplnenia si povinnosti, ktorá mu bola uložená právoplatným rozhodnutím. Zároveň peňažná sankcia v podobe úrokov z omeškania upravená v § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. je viazaná na nesplnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v § 11 ods. 6 písm. a/ alebo b/ dotknutého zákona, pričom účelom tejto úpravy je ochrana poškodeného, aby poisťovňa pod následkom dotknutej sankcie nezostala nečinná.

10. Žalobca žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť, keďže protistrana neuvádza žiadne skutočnosti, ktoré by mohli akokoľvek spochybniť správnosť skutkových zistení a právnych záverov konajúceho súdu. Odvolanie je tak len prejavom nesúhlasu žalovaného s daným rozhodnutím. Žalobca zdôraznil dôsledky platnej zmluvy o postúpení pohľadávky medzi ním a poškodeným (postúpená môže byť pritom aj budúca identifikovateľná pohľadávka) a účinky započítania (ekvivalent zaplatenia). Napokon, akceptovanie predmetného postúpenia pohľadávky žalovaným je zrejmé aj z toho, že čiastočné poisťné plnenie už žalovaný poukázal (priamo) na účet žalobcu ako postupníka. Žalobca konkrétne odkazoval na viaceré rozhodnutia súdov v obdobných veciach, ktoré potvrdzovali jeho argumentáciu. Uvedené sa týkalo i nároku na príslušenstvo (úroky z omeškania) uplatňovanej pohľadávky.

11. Na predmetné vyjadrenie žalovaný/odvolateľ už nereagoval.

12. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

13. Súdne rozhodnutie nie je možné považovať za nedostatočne odôvodnené, prípadne (z daného pohľadu) až arbitrárne len preto, že dotknutá strana (v súdnej veci žalovaný) nie je spokojná so závermi vyslovenými okresným súdom. Inými slovami, právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je neoddeliteľnou súčasťou základného práva na spravodlivý súdny proces, resp. ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu, ale iba nespokojnosť sporovej strany s odôvodnením súdneho rozhodnutia automaticky neznamená, že ide o nedostatočné odôvodnenie, ktoré dané práva porušuje.

14. Okresný súd konkrétne vymedzil dokazovaním zistené skutkové okolnosti (bližšie napr. body 11., 13. až 16., 23. odôvodnenia napadnutého rozsudku) a obdobne konkrétne vysvetlil svoje právne závery, vrátane vyhodnotenia zmluvy o postúpení pohľadávok medzi poškodeným a žalobcom, započítania ich vzájomných pohľadávok, či výšky vzniknutej ujmy/škody (najmä body 10., 18. až 24. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Žalovaný v odvolaní fakticky ani nenamieta jednotlivé úvahy a (priebežné) závery okresného súdu, len zotrúva na svojej dovtedajšej argumentácii; osobitne v otázke tvrdeného nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Nadväzne je nutné uzavrieť, že odvolacia námietka nedostatočnosti odôvodnenia, či až arbitrárnosti napadnutého rozsudku neobstojí.

15. Pre úplnosť však krajský súd dodáva, že väčšej presvedčivosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia by prospelo postupné venovanie sa jednotlivým (relevantným) problémom, pričom ak okresný súd niektorú dielčiu otázku uzavrie, nie je vhodné v ďalšej časti odôvodnenia sa k nej opätovne vracieť. Opakované uvádzanie už raz vyslovených čiastkových záverov odôvodnenie rozhodnutia totiž skôr zneprehľadňuje, akoby prinášalo podrobnejšie vysvetlenie postojov okresného súdu. Vo vzťahu k posudzovanému rozhodnutiu sa dotknuté konštatovanie týka najmä úvah o nutnosti a účelnosti vynaložených nákladov poškodeného.

16. Odvolací súd/senát už rozhodoval vo viacerých obdobných veciach sporových strán (osobitne žalovaného v pozícii poisťovateľa); napr. aj rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/104/2019 zo dňa 30.5.2019. Vzhľadom na identické podstatné skutkové okolnosti niet dôvodu na zmenu (právnych) záverov vyslovených v označenom rozhodnutí. V záujme komplexnosti odôvodnenia aj bezprostredne v súdnej veci krajský súd (opakovane) uvádza zásadnú časť argumentácie.

17. Žalovaný sa snaží zmluvu o postúpení pohľadávky medzi poškodeným a žalobcom z 25.5.2018 (č.l. 12 spisu) „rozfázovať“ a následne rozborom (aj to pomerne účelovým) jej takto rozčlenených častí navodiť dojem obchádzania zákona. Predmetná zmluva, čo je zrejme i z výslovných vyjadrení jej strán, však tvorí jeden celok upravujúci ich navzájom prepojené viaceré práva a povinnosti. Nepochybneou vôľou poškodeného R. A. a žalobcu bolo dotknuté vzájomné práva a povinnosti upraviť v rámci tejto jednej zmluvy, čo vôbec nie je v rozpore s tým, že bolo možné na ich usporiadanie uzavrieť viacero relatívne samostatných zmlúv.

18. Krajský súd konštatuje, že v rámci dotknutej zmluvy o postúpení pohľadávky došlo k odplatnému postúpeniu pohľadávky so súčasným započítaním fakturovaného nájomného za užívanie náhradného vozidla s odplatom za postúpenie pohľadávky. Len pri striktnom (až puristickom) prístupe k uplatňovaniu práva by bolo možné trvať na tom, aby poškodený uhradil žalobcovi sumu za nájom náhradného vozidla a ten mu ihneď v rámci postúpenia pohľadávky voči žalovanému tie isté peniaze (doslova tie isté bankovky) vrátil. Inými slovami, poškodený by položil na stôl sumu (v danom momente) 630 eur a posunul ju k žalobcovi, ktorý by ju vzápätí posunul späť k poškodenému.

19. Krajský súd úmyselne v danej spojitosti používa mierne zveličenie, pretože popísaný (odvolateľom minimálne naznačovaný) postup v rámci kontraktálnych procesov odporuje bežnej realite každodenného života, pri ktorej tak fyzické, ako aj právnické osoby takmer permanentne vstupujú do desiatok rôznych právnych vzťahov. Určite sa pritom nejedná o obchádzanie zákona, keďže právny úkon poškodeného a žalobcu nesmeroval k tomu, aby zákon dodržaný nebol. Naopak, takým počinaním by skôr bolo formálne vygenerovanie viacerých právne až perfekcionalistických zmlúv, ktoré by však nekorešpondovali s bezprostrednou realitou. Z konštatovaného je zrejme, že aktívna legitímácia žalobcu v súdnej veci bola preukázaná.

20. Žalovaný ako poisťovateľ v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. je rovnakým dlžníkom ako každý iný subjekt. Zo žiadneho ustanovenia označeného zákona a ani z iných právnych predpisov nie je možné vyvodiť nejaký osobitný status dlžníka poisťovateľa podľa zákona č. 381/2001 Z.z. Z pohľadu povinnosti

platiť úrok z omeškania niet ani rozumných (z ústavnoprávneho princípu rovnosti už vôbec nie) výnimočných okolností, ktoré by odôvodňovali výhodnejšie postavenie v pozícii dlžníka práve a len pre poisťovateľa v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. oproti iným dlžníkom.

21. Jeho povinnosť plniť vzniká v zákonom určenej lehote (§ 11 ods. 7 prvá alinea zákona č. 381/2001 Z.z.) a v zákonom/v zmluve vymedzenom rozsahu. Je neprijateľné stotožňovať výšku (zákonného) nároku na poistné plnenie s výškou nároku uznanou poisťovateľom. Pokiaľ text zákona hovorí o poistnom plnení, má na mysli objektívne danú/preukázanú výšku poistného plnenia, a nie subjektívne - poisťovateľom - vyhodnotený jeho rozsah. Ak poisťovateľ rozsah poistného plnenia zistí nesprávne (nie je podstatné, či vedome, alebo či „len“ na základe vlastných nedôsledností); to znamená, že plnenie, ktoré by mal poškodenému objektívne poskytnúť, neopodstatnene zníži, potom úrok z omeškania je sankciou aj za toto nesprávne zistenie rozsahu plnenia, resp. nedôvodné zníženie plnenia pre poškodeného. V dotknutom celkovom kontexte a zmysle je nutné vykladať i ustanovenia § 11 ods. 6 a 8 zákona č. 381/2001 Z.z.

22. Ak by sa akceptoval výklad prezentovaný odvolateľom; t.j., že na to, aby sa nedostal do omeškania s poistným plnením, mu postačuje v zákonom stanovenej lehote troch mesiacov od oznámenia škodovej udalosti poskytnúť poškodenému (akékoľvek) písomné vysvetlenie, prečo mu poistné plnenie nepatrí, resp. prečo je krátené, malo by to úplne absurdné dôsledky. Čiastočne sa uvedené nazeranie už i prejavuje v činnosti niektorých poisťovní. Práve takýto prístup totiž vedie k nevhodnej praxi, kedy poisťovne (zo skúsenosti odvolacieho súdu možno uviesť, že minimálne s nedostatkom „dobrého úmyslu“; ak nie priamo so „zlým úmyslom“) pri prvom posúdení uplatňovaného nároku tento poškodeným neopodstatnene výrazne krátia, eventuálne ho vôbec neuznávajú. Činia tak v podstate bez akéhokoľvek rizika, pretože ak ich dotknuté subjekty (spravidla až po opakovanej vzájomnej niekoľko mesiacov trvajúcej komunikácii) aj zažalujú, v zmysle nimi prezentovaného výkladu by sa v omeškani mohli/mali ocitnúť až právoplatnosťou súdneho rozhodnutia. Je nepochybné, že ide o maximálne účelovú argumentáciu, popierajúcu zmysel (aj) dotknutého ustanovenia § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z.

23. Podstatou zakomponovania tohto zákonného pravidla do nášho právneho poriadku (i pod tlakom európskych inštitúcií) nebolo len dosiahnutie, aby poisťovatelia formálne písomne odpovedali poškodeným, prečo ich nároky neuspokoja, ale naopak, aby v čo najkratšom čase (bez zbytočného odkladu) bolo prešetrenie poistných udalostí ukončené a hlavne, aby poškodení boli za škody im spôsobené odškodnení. V predkladacej/dôvodovej správe k zákonu č. 381/2001 Z.z. sa dokonca hovorí o „základnom práve poistiteľa na poistné plnenie, ktorým budú odškodňované obeť dopravných nehôd“.

24. Vo vzťahu k poškodeným je nutné tiež pripomenúť, že títo majú charakter tzv. nútených veriteľov. Ich pohľadávka nevzniká ako dôsledok slobodného rozhodnutia, t.j. kontraktčného prejavu ich vôle, ale naopak, je dôsledkom protiprávneho konania tretích osôb voči nim, resp. voči ich majetku.

25. Z rozoberaných dôvodov sa krajský súd nestotožnil so závermi vyplývajúcimi z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 145/2017 z 22.11.2018, na ktoré odkazoval žalovaný. Zároveň v nadväznosti na označené rozhodnutie je nutné pripomenúť, že i najvyšší súd v dotknutom konaní smeroval k požiadavke určitej kvality/kvalifikovanosti vysvetlenia zo strany poisťovateľa, prečo poistné plnenie kráti, resp. ho vôbec neposkytne. Uvedené je zrejme z toho, že ne/dostatočnosť vysvetlenia spájal s jeho odôvodnením nie podľa predstáv žalobcu/poškodeného; nie však s neodôvodnením nekorešpondujúcim s objektívnou realitou.

26. V jednotlivostiach súdnej veci tak bolo významným (aj) zohľadnenie konkrétneho vysvetlenia poisťovne obsiahnutého v písomnosti z 7.6.2018 adresovanej žalobcovi. Podľa daného vyjadrenia žalovaného došlo k zníženiu poistného plnenia z dôvodu neprimerane účtovanej dennej sadzby za náhradné vozidlo, ktorá bola upravená na 84 eur na deň a akceptované boli len 3 dni trvania nájmu zapožičaného vozidla.

27. Uvedené konštatovanie je nepreskúmateľné osobitne v otázke stanovenia dennej sadzby (práve) sumou 84 eur. Zároveň pri akceptovaní troch dní nájmu náhradného vozidla a sadzby 84 eur na deň by výška poistného plnenia mala činiť 252 (84 x 3) eur. Vôbec tak nie je zrejme, akým spôsobom/výpočtom sa žalovaný „dopracoval“ k sume 294 eur; ani pri eventualite pripočítania poplatku „za pristavenie vozidla“ - 30 eur - by sa nejednalo o predmetnú čiastku, ktorú ako poistné plnenie zaslal žalobcovi.

28. To znamená, že ani prostredníctvom posúdenia predmetného vysvetlenia poisťovateľa nie je možné v súdnej veci konštatovať riadne splnenie žalovaným jeho povinnosti v zmysle § 11 ods. 6 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z. Nadväzne taktiež z daného pohľadu ho zaťažuje povinnosť zaplatiť úroky z omeškania podľa § 11 ods. 8 označeného zákona.

29. Len na okraj a na margo formalistického prístupu prezentovaného žalovaným krajský súd dodáva, že predmetné vysvetlenie žalovaný nezaslal poškodenému (R. A.), ale žalobcovi; čiže neoznámil poškodenému v zákonom stanovenej lehote dôvody krátenia plnenia, t.j. nesplnil povinnosť podľa § 11 ods. 6 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z. Vo svojej podstate však ide o ďalší prejav „argumentačnej schizofrénie“ žalovaného, ktorý na jednej strane sa odvoláva na oznámenie zaslané ako poškodenému práve žalobcovi, ale na strane druhej tvrdí, že žalobca nie je poškodeným (ani jeho právnym nástupcom) a teda nie je oprávneným na prijímanie poistného plnenia, t.j. ani aktívne legitimovaným v súdnom spore.

30. Nakoľko odvolacie námietky vymedzené žalovaným, ktorými je odvolací súd viazaný, neboli dôvodné a odvolací súd nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), v meritórnej časti napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

31. Žalovaný síce odvolaním napadol rozsudok okresného súdu aj v časti o trovách konania, ale v danej spojitosti nevymedzil žiadnu konkrétnu odvolaciu námietku. Nadväzne, potvrdenie posudzovaného rozhodnutia v meritórnej časti, od ktorej je výrok o trovách konania priamo závislý, zakladá vecnú správnosť aj dotknutého bezprostredne podmieneného výroku o nároku na náhradu trov. Len pre úplnosť krajský súd dopĺňa, že okresný súd náležite aplikoval zásadu plného úspechu v spore.

32. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Žalovaný nebol v tomto štádiu konania (vôbec) úspešný, preto má žalobca voči nemu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v (plnom) rozsahu - 100%.

33. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.